

FAKULTA HUMANITNÍCH STUDIÍ Univerzita Karlova

Oponentský posudek bakalářské práce Konstrukce sportu jako genderované instituce: symbolická anihilace žen ve sportovním zpravodajství MF Dnes Viktora Neuwirtha

Autor si vybral téma, které sice není nijak neobvyklé nebo nově pojaté, nicméně pravidelné obsahové analýzy mediálních obsahů napomáhají k poznání současné mediální praxe, což je práce záslužná a z hlediska volby pro realizaci výzkumu a napsání bakalářské práce naprosto legitimní. Možná je tedy spíše škoda, že autor navazuje pouze na etablované zahraniční výzkumy, zatímco mohl využít i data z bakalářských či magisterských prací, které vznikly i v České republice.

V teoretické části se autor zaměřuje na pojetí genderu v paradigmatech biologického esencialismu a sociálního konstruktivismu, kde se opírá o vhodně zvolené autory a autorky a vytváří tak dostatečný konceptuální rámec. Kapitola o sportu jako genderované instituci je rovněž dobře napsaná, nicméně dokázala bych si představit její vylepšení o jasnější vymezení toho, co je považováno za tzv. ženský či mužský sport, a to především proto, že autor následně toto dělení používá jako analytické kategorie. Zároveň by bylo vhodné poukázat na to, že některé sporty jsou pro muže a ženy (chlapce a dívky) společné do určitého věku, kdy se teprve stanou ryze mužskými, především pak tehdy, pokud je sportovci dělají profesionálně (například wrestling v USA či požární sport v ČR). V rámci mediálních institucí se pak autor zaměřil na objektivitu zpravodajských médií, což je opět relevantní výsek mediálních studií, který potřeboval k provedení svého výzkumného záměru.

Metodologická část je velmi dobře zpracovaná. Nechybí design výzkumu, popis metody a její limity, formulování výzkumných otázek a hypotéz pro kvantitativní obsahovou analýzu, výběr a velikost vzorku, hodnocení kvality výzkumu i etická rozprava. Zde bych však poněkud problematizovala zahrnutí popisků fotografií do výzkumného vzorku. Právě proto, že se vážou k fotografiím, které z pochopitelných důvodů nemohou být součástí frekvenční obsahové analýzy, by mohly nabývat jiných významů při vztažení k tomu, co je zachyceno na fotografii. Myslím si proto, že by tady mohlo dojít k určitému zkreslení, proto bych popisky ze vzorku vyloučila.

V analytické části autor postupuje svědomitě, interpretuje data, organizovaná do grafů a postupně se věnuje jednotlivým hypotézám. Nicméně u grafu č. 6 by bylo vhodné a přehlednější, pokud by rozlišil to, co považuje za tzv. ženské a mužské sporty, už vzhledem k tomu, že to nebylo dostatečně jasně vymezeno v teoretické části. V kapitole 3.2.1.2 Prezentované sporty ve sportovním zpravodajství MF Dnes navíc dochází k určitému zmatení, když autor nejprve píše, že se pokusí vyvrátit formulovanou hypotézu, že „o tradičně ženských sportech se ve sportovním zpravodajství MF Dnes píše méně než o sportech tradičně mužských“, nicméně hned vzápětí píše, že stanovená hypotéza byla validní (str. 35 a 36).

V části, kde se autor věnuje jazyku, by bylo přínosné zabývat se rovněž tím, zda zpravodajství MF Dnes používá tzv. generické maskulinum, které je rovněž významným nástrojem symbolické anihilace sportovkyň. Ostatně autor to (ať už záměrně, či nikoli) demonstruje hned v prvním odstavci práce v úvodu, kde cituje článek, v němž je o Ester Ledecké referováno jako o sportovci, nikoli sportovkyni.

V kapitole o vzhledu by bylo zapotřebí rozlišit (což je ostatně něco, co už hraničí a přesahuje spíše do ranku kvalitativních výzkumných metod), kdy je o určitých fyzických proporcích psáno vzhledem ke specifickým daného sportu, a kdy nikoli. Například drobná postava mužů může být zmiňována jako výhoda u jezdeckví a výška naopak v basketbalu, aniž by tedy šlo o upozorňování nějakých tradičně vnímaných nedostatků v souvislosti s normativní krásou žen a mužů. Podobně tomu může být například u vlasů sportovkyň – autor nevysvětluje, jestli se v textu pojednávalo o praktičnost, nebo zda šlo o komentování ve stylu „módní policie“ a potenciálního sexismu.

Autor dospívá k některým zajímavým zjištěním, například k tomu, že v uvedeném vzorku byly ženy vnímány jako kompetentnější sportovkyně než muži. Otázkou samozřejmě zůstává, pokud se pohybujeme v rovině dualismu, jestli to není pouhé přeznačkování kategorií, které povede ke stejnému problému, tedy anihilaci mužů. Uvědomuji si ale, že to není součást výzkumného projektu autora, který si nicméně tímto způsobem odpovídá nejen na výzkumné otázky, ale i na způsob uvažování o prezentaci žen v mediálních obsazích.

Jinak je práce dobře napsaná, objevují se v ní občasné jazykové nedostatky, ale je srozumitelná a dobře se čte. Poctivá shrnutí jednotlivých kapitol poskytují dostatečnou linii a strukturu práce, poněkud ošizený je závěr, kde autor mohl více rozvést a „prodat“ to, co ve svém výzkumu zjistil. Nicméně tato bakalářská práce je celkově dobře odvedená a odpovídá standardům bakalářské diplomové práce, autor prokázal potřebné analytické i interpretační schopnosti.

Na základě výše uvedeného práci **doporučuji k obhajobě** a navrhuji její hodnocení stupněm **velmi dobře**.

V Praze, 25. 9. 2020

Iva Baslarová